

Man skal bare vurdere, hvordan man fremmer processen bedst. Det er det, vi gør, og der er det, jeg siger, at der er sket ting siden sidste sommer, som giver håb om, at man bedre kan få fremmet Tjetjeniens udvikling ved at presse på for de politiske løsninger, som jeg nævnte lige før, som er nye og alle sammen kommet i år.

Hvad angår klagesagerne, er der ifølge den russiske præsidents repræsentant for menneskerettigheder i Tjetjenien, Kalamano, modtaget omkring 4.000 klager over de føderale tropper – og de opfører sig uacceptabelt – 393 sager er blevet åbnet, som vedrører disse føderale troppers overgreb mod civile. Kun et lille antal af disse sager har ført til retsforfølgning og domsfældelse, og det er for småt. En stor del af sagerne er blevet henlagt med den begrundelse, at der var tvivl om den skyldiges identitet, eller fordi der manglede vidner. Det vil sige, at det var retssikkerhedsaspektet, man påberåbte sig dér.

Men den udenlandske presse og ikke mindst Europarådets indsats har ført til en noget større russisk åbenhed omkring disse undersøgelser. Retsvæsenet i Tjetjenien er blevet styrket. Der er trods alt taget begrænsede skridt til sikring af vidneudsagn.

Det er altså helt tydeligt, at vi må fastholde de russiske myndigheder på denne kurs. For de skal selvfølgelig retsforfølges. De er ikke blevet droppet. Men spørgsmålet er: Hvordan fremmer vi både et opgør med overgrebene og den politiske løsning på Tjetjenien?

Der mener jeg faktisk, at vi skal fastholde kritikken, fastholde de ting, vi siger her, og også gøre det i FN's Menneskerettighedskommission, som også har den opfattelse, at der ikke skal lægges sag an; at fastholde dem på det spor er det rigtige.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard for en kort bemærkning til ministeren. Jeg ved ikke, om jeg skal være flink og indrømme tre korte bemærkninger også til ministre. Nu får de foreløbig anden korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det synes jeg da bestemt. Det er jo en vigtig diskussion.

Jeg synes, at ministeren skulle prøve at se på det brev, som tidligere udenrigsminister hr. Mogens Lykketoft sendte til bl.a. hr. Per Stig Møller.

Det brev er dateret den 30. juni 2001, og det indeholder bl.a. en passage om, hvordan man nu kan konstatere, at ikke mindre end 538 klager er under behandling.

Konstateringen er altså, at der så ikke rigtig er sket noget med dem, nogle er sendt videre og det ene og det andet. Og hvis man laver en opgørelse over de sager, kan man konstatere, at det ikke har ført til noget.

Nu meddeler ministeren så, at ud af 4.000 nye klager er 10 pct. åbnet, og en lille del af dem har ført til noget. Jamen er det ikke det bedste argument for, at der er behov for nogle uden for det russiske retssystem, der skal se på det her? Jeg synes, ministeren giver en strålende argumentation for, hvorfor det er utrolig vigtigt.

Så vil jeg godt bede ministeren bekræfte, at det citat, jeg kom med – det sidste citat fra Europarådets forsamling, anbefaling 1548 – konstaterer, at der stadig væk foregår krænkelse af menneskerettighederne i Tjetjenien, og at der stadig foregår brud på den europæiske menneskerettighedskonvention, og det er vel den, domstolen skal undersøge brud på.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg tror bestemt ikke, at udenrigsministeren undervurderer, hvad der foregår i Tjetjenien. Det kender jeg ham godt nok til. Derfor er det faktisk ret rystende, at man med den viden, man har om, hvad der faktisk foregår, alligevel anbringer sig i en position, hvor man altså ikke kan sige ret meget andet end fy, fy skamme, og nu skal man nok snakke med dem på den ene side, for vi har jo stadig væk ikke fået svar på, hvorfor udenrigsministeren ikke ville snakke med den anden side, som var på besøg her for nylig, og som trods alt altså er så legitim, som det kan være i den givne situation.

Kl. 11.10

Så vil jeg da godt spørge, om ministeren vil bekræfte også her, at russerne afviser at have FN-observatører. Det vil sige, at man ikke vil være med til det, på trods af at der har været vedtagelser om, at sådan noget skal ske. Det vil sige, at hele arrogancen over for den folkeret, som er det bedste, der er sket i verden siden Anden Verdenskrig, kan russerne tillade sig fuldstændig at se bort fra, og deres hårdeste kritikere bliver stiltfærdige samtalepartnere, når de kommer i regering.